

אבק ספרותי

עו"ד שימי קדוש

לא מכבר, לשם הכנת כתב טענות בעניין מסוים, עיינתי בספר "סדר דין מהיר בבית משפט השלום", אותו כתבו כב' השופטים רחמים כהן ומנחם קליין. הלקוח הנפעם שהיה עד לכך תמה: "מה, אתם העורכי דין עוד מעיינים בספרים? ואני חשבתי שכל הספרייה שמאחורי הינה לרושם בלבד".

ספריות בסכנת הכחדה

בשיחות עם ספרניות בספריות המשפטיות השונות, עולה תמונה עגומה ביחס לשימוש שנעשה בספרים וביחס למיעוט המשפטנים המשתמשים בשירותי הספרייה. ספרניות מספרות כי גם המעטים הפוקדים את הספריות נעזרים בעיקר במאגרי המידע הממוחשבים הנמצאים היום בכל ספרייה משפטית.

כפועל יוצא מכך, בשנים האחרונות, יוצאים לאור פחות ופחות ספרים, עבודתן של ההוצאות לאור הינה בעיקר עדכון של מהדורות ישנות והעלאת ספרים שלמים או קטעים מהם אל תוך מאגרי המידע. בלוחות יד שניה של לשכת עורכי הדין ניתן למצוא יותר ויותר עורכי הדין המציעים למכירה או יותר נכון למסירה, את הספרייה המשפטית שברשותם התופסת מקום יקר, דורשת שאיבת אבק תכופה ובעיקר אינה נחוצה לשם העלאת קרנו של המשרד בעיני הלקוח.

לצד הנימוס ישנם נכסי צאן ברזל נוספים המשנים פניהם ולא לטובה וזאת בשם הקידמה. ספרייה משפטית שוקקת חיים, למשל, מסתמנת כקורבן הבא וכמושג נוסף שמאבד את חיוניותו והופך לפריט נוסטלגי בזכרוננו.

בפראפרזה על פתגם ידוע ניתן לומר שמאחורי כל עורך דין מצליח, ניצבת ספרייה מרשימה. שורות שורות של כרכי פד"י כחולים, שדהו עם השנים וצבע כריכתם יכול להיות מוגדר כמשהו בין תכלת לאפרפר. מעליהם נחים על משכנם בשלום, אותם כרכים עבי כרס של נשיא בית המשפט העליון בדימוס, הפרופסור ברק ולצידם רובצים בנחת כל אותם ספרים יקרים, שנרכשו באלפי שקלים וכעת אין יד מרפרפת עליהם.

אולם, התמונה הזו החקוקה בתודעה הולכת ככל הנראה להשתנות. מאז כניסתם של מאגרי המידע הממוחשבים, ממעטים עורכי הדין לשלוף ספר מן המדף ולעלעל בו, כמוהם גם הסטודנטים בפקולטות השונות למשפטים, שלא ממש מכירים את המושג "מפתח המאמרים" או אינדקס, ובמקום המושגים הארכאיים הללו הם אמצו ז'רגון הכולל מושגים הנחשבים ליותר עדכניים וכנראה גם הרבה יותר שימושיים, המתכנים בתרגום חופשי "העתק - הדבק".

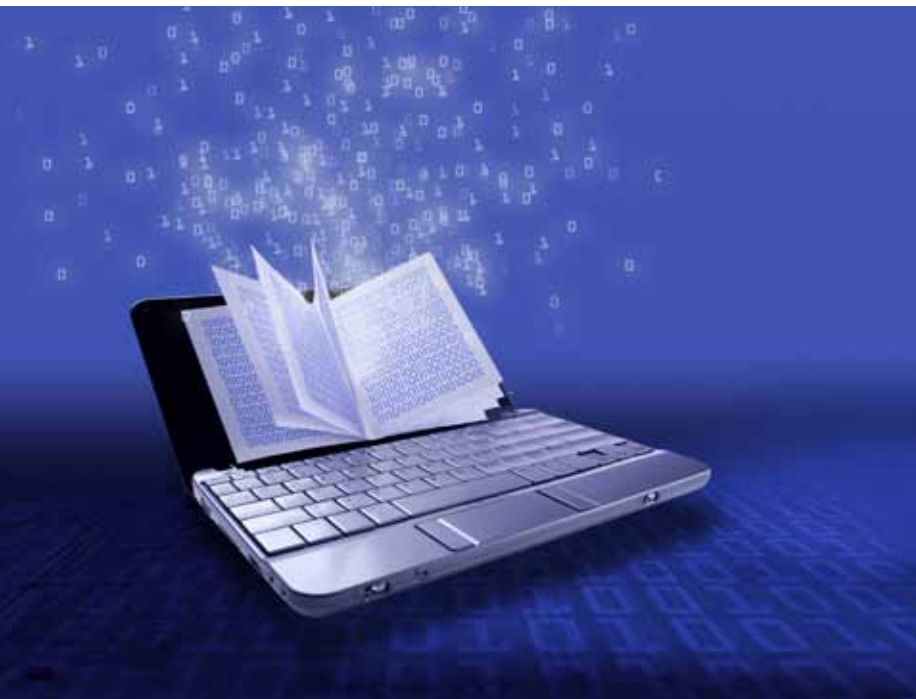
מאנלוגי לדיגיטלי

המעבר של העשורים האחרונים מעם הספר לעם ה-Copy & Paste אינו רק דיגיטלי, הוא מעבר הרבה יותר עמוק מטכנולוגיה גרידא. מדובר למעשה בשינוי ערכי. עיון בספר, קריאה, תימצות של טקסט כתוב: כל אלו מתרגלים את היכולת שלנו עורכי הדין, להתבטא ברהיטות, לנסח את כתיבי הטענות שלנו באופן בהיר ונהיר, להתנסח בשפה עשירה ובעיקר - לא לנון את תאי המוח שלנו.

די אם נביט על העילגות המחריבה כל חלקה טובה, כן גם אצלנו במקצוע, כן גם אצלנו במשרד. די אם נשאל את עצמנו מתי בפעם האחרונה ישבנו וקראנו פסק דין, רשמנו הערות בצד, לשימוש מאוחר יותר בכתב הטענות, חיברנו מהתחלה ועד תום כתב טענות שלם מבלי להתבסס על כתיבי טענות קודמים הקיימים לנו כתבנית (ולעיתים מביכים אותנו כשאנו שוכחים למחוק פרט מיותר שנשאר מהקובץ הקודם).

העידן החדש כבר פה

המחשב, כלי נפלא וכלי עבודה מהמעלה הראשונה, שבלעדיו קשה היה לנו לדמיין את משרד עורכי הדין. אלא שהשימוש המופרז והלא נכון בכלי זה הופך אותו לקרדום לחפור בו: פחות קריאה מעמיקה ויותר סריקה באלכסון, פחות כתיבה עצמית ויותר "העתק-הדבק", פחות בקרה ויותר מהירות, פחות רצון לסמוך על עצמי ויותר אפשרות לסמוך על מתקן השגיאות האוטומטי של וורד.

צילום: Shutterstock / a.s.a.p creative

לצערי, אפילו הכבוד לספרייה אבד וגם הלקוח כבר לא בוחן את כמות הספרים שבספריית עורך הדין, אלא מודד את גודל מסך המחשב הדק שמונח על השולחן, שם נקבע בוודאות כי הגודל כן קובע.